Lietas Nr. C31519611
Lietas arhīva Nr. C-0308-15/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 7.maijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese E. Stelte-Auziņa,
ar tiesas sēžu sekretāri A. Orlovsku,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Zviedrijas Karalistē reģistrētā uzņēmuma „Marginalen Bank Bankaktiebolag" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2011.gada 11.novembrī SIA „Inserviss Group" (turpmāk – prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties ar Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756.pantu un Civilprocesa likuma 1., 24. un 41.pantu, lūdz piedzīt pamatparādu Ls 2 826,87, procentu maksājumu parādu Ls 537,10, līgumsodu Ls 463,05, kopā Ls 3 827,02 un tiesas izdevumus.

Pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 16.aprīlī puses noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.16040703DS par aizdevuma Ls 3 090,00 piešķiršanu. Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības. Pēdējais maksājums tika saņemts 2007.gada 6.novembrī. 2008.gada 16.septembrī līgums tika lauzts un atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par līguma laušanu. 2011.gada 19.oktobrī atbildētājam tika nosūtīts pirmstiesas brīdinājums.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

[3] 2013.gada 22.aprīlī tiesā saņemts prasītājas pieteikums Civilprocesa likuma 36.panta otrās daļas kārtībā par procentu un pieauguma pievienošanu un prasības precizēšanu, kurā lūgts piedzīt no atbildētāja galveno parādu Ls 2 826,87, līgumiskos procentus Ls 537,10, likumiskos procentus par periodu no 17.09.2008. līdz 18.04.2013.g. Ls 788,70, līgumsodu Ls 463,05, visus tiesas izdevumus un atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda summas.

[4] 2013.gada 25.aprīlī tiesā saņemts prasītājas pieteikums par prasītājas aizstāšanu lietā ar Zviedrijas Karalistē reģistrēto uzņēmumu „Marginalen Bank Bankaktiebolag" sakarā ar Cesijas līgumu.

Ar 2015.gada 23.aprīļa tiesas lēmumu, kurš ierakstīts tiesas sēdes protokolā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 77.pantu, SIA „Inserviss Group" aizstāta ar tās tiesību un saistību pārņēmēju Zviedrijas Karalistē reģistrēto uzņēmumu „Marginalen Bank Bankaktiebolag" (turpmāk – prasītāja).

[5] Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2015.gada 17.martā tiesā saņemts prasītājas pārstāves iesniegums, kurā lūdz prasību apmierināt un izskatīt bez prasītājas pārstāvja piedalīšanās.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, neierašanos attaisnojošus dokumentus tiesā nav iesniedzis, nav lūdzis izskatīt lietu pēc būtības bez viņa klātbūtnes vai atlikt lietas izskatīšanu. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots likumā noteiktajā kārtībā. Uz sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" atbildētājs nav atsaucies.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 59.un 156.pantu, tiesa uzskata par iespējamu lietu izskatīt bez pušu klātbūtnes tiesas sēdē.

M o t ī v u d a ļ a

[6] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji.

[7] Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījums vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[8] Lietā nepastāv strīds, ka 2007.gada 16.aprīlī puses noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.16040703DS par aizdevuma Ls 3 090,00 apmērā piešķiršanu, kas, saskaņā ar Padomes 1997.gada 17.jūnija Regulu (EK) Nr.1103/97 noteikto maiņas kursu (1*euro* =0.702804 lati), sastāda 4 396,67 *euro*.

Ar 2012.gada 30.maija Izrakstu no 2011.gada 8.marta Cesijas līguma, 2013.gada 17.aprīļa Izrakstu no 08.03.2011. Cesijas Līguma (ar 21.11.2011. grozījumiem), 2012.gada 30.maija Izrakstu no 2011.gada 9.decembra Aizdevumu portfeļa nodošanas-pieņemšanas akta, pierādīts, ka visi cedenta prasījumi, galvenie un blakus prasījumi, prasījumi, kas pastāv cesijas dienā un prasījumi, kas var rasties nākotnē, kuri pieder cedentam, saskaņā ar 2007.gada 16.aprīlī noslēgto Aizdevuma līgumu Nr.16040703DS ar aizdevuma ņēmēju – lietā atbildētāju, tika nodoti Zviedrijas Karalistē reģistrētajam uzņēmumam „Marginalen Bank Bankaktiebolag".

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu pilnībā izpildījis savas, ar iepriekš minēto līgumu uzņemtās saistības, tādejādi prasītāja pamatoti norādījusi, ka atbildētāja pamatparāds sastāda 4 022,27 *euro*.

[9] Civillikuma 1756.pantā ir noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Puses ar Līguma 2.2.punktu pielīgušas atbildētāja pienākumu maksāt procentus par izmantotā aizdevuma izmantošanu, saskaņā ar noteikto procentu likmi, kura līguma 1.punktā pielīgta – 1,900% no neatmaksāto naudas līdzekļu summas. Saskaņā ar parāda aprēķinu, procentu parāds uz līguma

pārtraukšanas dienu sastāda 764,22 *euro*. Prasītāja vienpusēja pārtrauca līgumu 2008.gada 16.septembrī.

Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, noligstot procentus, jānoteic to apmērs. Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa noteic, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Pie šādiem apstākļiem, atzīstams, ka, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, no atbildētāja piedzenami procenti 764,22 *euro* apmērā.

[10] Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt, Civillikuma 1652.panta 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Lietā nav strīda, ka līgumā noteiktajā termiņā atbildētājs maksājumus nav veicis, tādējādi pieļaujot nokavējumu, kādēļ viņam, atbilstoši līguma 5.1.punktam, ir pienākums maksāt līgumsodu. Prasītāja līgumsodu ir aprēķinājusi 658,86 *euro* apmērā. Tā kā atbildētājs pieļāvis līgumsaistību nepienācīgu izpildi attiecībā uz maksājumu veikšanu, tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsoda piemērošanai.

Judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrēto lietas apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (SKC-113/2010). Šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Lai arī minētā panta noteikumi nevar tikt tieši piemēroti pušu tiesiskajās attiecībās, jo līgumsods ir aprēķināts par laika periodu līdz minētās normas spēkā stāšanās brīdim, tomēr tiesas vērtējumā tā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu soda samērīgumam.

Tiesa atzīst, ka līgumsods piedzenams 10 % apmērā no galvenā parāda summas, līdz ar to prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms daļēji. Atbilstoši prasītājas iesniegtajam aprēķinam, piedzenamā līgumsoda 10 % no galvenā parāda summas apmērs ir 402,23 *euro* apmērā, bet prasība par līgumsoda 256,63 *euro* apmērā piedziņu – noraidāma.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Ņemot vērā, ka prasītāja vienpusēji atkāpusies no līguma ar 2008.gada 16.septembri, sākot no 2008.gada 17.septembra par parāda samaksas kavējumu aprēķināmi likumiskie procenti, kuru apmērs līdz pieteikuma par procentu un pieauguma pievienošanu sastādīšanas dienu – 2013.gada 18.aprīli, sastāda 1 122,22 *euro*.

[12] Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1763.panta 1.punktam nosakāms, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu. Civillikuma 1765.panta ceturtā daļa nosaka, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu. Tiesa atzīst, ka nosakāmas prasītājas tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei, saņemt no atbildētāja likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no parāda pamatsummas.

[13] Kā izriet no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, apmierinot prasību, no atbildētāja par labu prasītājam piespriež tā samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..). No atbildētāja prasītājas labā piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva par prasības pieteikumu 314,00 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* (par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu) un izdevumi, kas saistīti ar publikācijas ievietošanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 45,54 *euro*, kopā 364,24 *euro*.

[14] Iesniedzot tiesā pieteikumu par procentu un pieauguma pievienošanu, prasītājai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 36.panta otro daļu, nav jāmaksā valsts nodeva, tādēļ, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu, tiesas izdevumi, kurus nesedz prasītājas iemaksa – valsts nodeva 173,18 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13,12 *euro* apmērā, piedzenami no atbildētāja.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 8., 34., 35.panta 1.daļas 1.punkta, 41.panta 1.daļas, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 195., 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Zviedrijas Karalistē reģistrētā uzņēmuma „Marginalen Bank Bankaktiebolag", Zviedrijas Karalistes reģistrācijas Nr.516406-0807, galveno parādu 4 022,27 *euro*, līgumiskos procentus 764,22 *euro*, likumiskos procentus par periodu no 17.09.2008. līdz 18.04.2013. 1 122,22 *euro*, līgumsodu 402,23 *euro*, un tiesas izdevumus 364,24 *euro*, kopā 6 675,18 *euro* (seši tūkstoši seši simti septiņdesmit piecus *euro* un 18 centus).

Prasību daļā par līgumsoda 256,63 *euro* apmērā piedziņu noraidīt.

Atzīt Zviedrijas Karalistē reģistrētā uzņēmuma „Marginalen Bank Bankaktiebolag", Zviedrijas Karalistes reģistrācijas Nr.516406-0807, tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no aizdevuma pamatsummas līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 173,18 *euro* (viens simts septiņdesmit trīs *euro* un 18 centus), kas iemaksājami Valsts kases kontā Nr.LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13,12 *euro* (trīspadsmit *euro* un 12 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma teksta sastādīšanas dienas – 2015.gada 21.maija, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese: E. Stelte-Auziņa